

1. UVOD

Zdravlje je stanje potpunog tjelesnog (fizičkog), duševnog (psihičkog) i socijalnog blagostanja, a ne samo odsustvo bolesti i iznemoglosti (Ustav Svjetske zdravstvene organizacije, 1946).

Zdravlje nije puko nepostojanje bolesti, već stanje potpunog fizičkog, mentalnog, duhovnog i socijalnog blagostanja (Deklaracija SZO iz Alma Ate, 1974).

Bolest je abnormalno stanje organizma koje otežava funkcije tijela. Kod ljudi, "bolest" se često koristi kao naziv svakog stanja koje uzrokuje bol, disfunkciju, socijalne probleme ili smrt te slične probleme za druge koji su u kontaktu s bolesnom osobom. Poput mašine, ljudsko tijelo najveći dio vremena radi bez zastoja i efikasno. Međutim, ponekad može prestati normalno raditi. Uzrok tome ponekad uključuje povrede, poremećaje, sindrome, infekcije, izolovane simptome, devijantno ponašanje, i atipičnu varijabilnost strukture i funkcije. Neke bolesti može kontrolisati i protiv njih se boriti tjelesni imuni sistem. Za liječenje težih bolesti je potrebna terapija. Takva bolest je diabetes mellitus, odnosno šećerna bolest.

Diabetes mellitus (šećerna bolest) je jedan od glavnih uzroka prevremene bolesti i smrti u cijelom svijetu. Broj oboljelih u svijetu je dostigao 285 miliona, što iznosi 6,4% odraslog stanovništva planete. Očekuje se da će broj oboljelih do 2030. godine dostići 438 miliona. Najugroženije su nerazvijene zemlje i zemlje u razvoju. U zemljama u razvoju, manje od polovine osoba oboljelih od dijabetesa se dijagnostikuje na vrijeme.

Bez pravovremene dijagnoze i adekvatnog liječenja, povećava se procenat komplikacija i smrtnosti od dijabetesa. Diabetes mellitus u našoj zemlji predstavlja peti vodeći uzrok smrti.¹

Na ovom slikovitom prikazu naveli smo nekoliko osnovnih pitanja na koja ćemo pokušati odgovoriti u prvom, teorijskom dijelu ovog rada, vezujući odgovore prvenstveno za stariju populaciju, odnosno treću životnu dob.

¹ Dragojević, R. (2001), **Koncept projekta aktivne medicinske prevencije**, Medicinska istraživanja, Beograd